

aaret 1877 blev forelagt for det, havde den i Grundloven liggende Opfordring til at tage Spørgsmaalet om Anlæggelsen af en Rigsretssag i Anledning af Lovens Udstedelse under Overveielse, men undlod at gjøre dette, tør det formentlig antages, at Folkethinget ikke i dette Tilfælde har villet benytte sin Anklagemyndighed. Men i ethvert Fald finder Flertallet ingen Anledning til her at gaa ind paa en nærmere Prøvelse af de mod Grundlovmæssigheden af Lovens Udstedelse reiste Tvivl. Flertallet skal kun fremhæve, at der i Statsregnskabet's Godkjendelse ikke behøver at ligge en Erkjendelse af, at Udstedelsen af den foreløbige Lov har havt Hjemmel i Grundlovens § 25. Som bekendt, indeholder nemlig den Dmstændighed, at Rigsdagen lader en Udgift passere, ikke en Anerkjendelse af, at Udgiften har havt Lovhjemmel, men i og for sig kun en Tilkjendegivelse om, at der fra Rigsdagens Side, efter hvad der foreligger, ikke vil blive reist Spørgsmaal om Ansvar for den afholdte Udgift. Der har i Aarens Løb foreligget en Mængde Exempler paa, at Udgifter ere blevne behandlede af Statsrevisionen, og have faaet Lov at passere, skjøndt de have manglet fornøden Hjemmel i Finantsloven eller de sig til disse sluttende Tillægsbevillingslove. Naar henses til den Betydning, det maa tillægges, at Loven af 8de November 1877 efter sit Indhold nøie knytter sig til den ved den foreløbige Lov af 12te April 1877 fremkaldte finantsielle Tilstand, og at Tillægsbevillingsloven af 30te Marts 1878 er en Tillægsbevilling for hele Finantsaaret 1877—78, altsaa ogsaa for Tiden fra den 16de April til den 7de November, turde det ligge nær at gaa ud fra, at man har opgivet enhver Tanke om at gjøre Ansvar gjældende i Anledning af de i Genhold til den foreløbige Lov afholdte Udgifter. Da nu den Form, under hvilken Rigsdagen godkjender Statsregnskabet, tilstedes enhver Motivering, forekommer det Flertallet, at Alle, uden Hensyn til, hvad Mening man maatte have om foreløbige Finantsloves Grundlovsmedholdelighed, maa kunne stemme for Godkjendelsen.

I Genhold til det Foransførte og med Bemærkning om, at man ellers ikke i Statsrevisionens Betænkning har fundet Noget, der maatte være til Hindrer for en Godkjendelse af Statsregnskabet, gjør Udvalgets Flertal nedenfor en hermed overensstemmende Indstilling.

Udvalgets Mindretal (Somborg) kan ikke være enigt med Flertallet hverken i dets Indstilling eller i Motiverne til samme.

Jeg har den bestemte Opfattelse, at den saakaldte „Foreløbig Lov om Indtægts- og Udgifts-Bevilling indtil Finantsloven for Finantsaaret fra 1ste April 1877 til 31te Marts 1878 er givet af 12te April 1877“ er ulovlig, og, skjøndt den i Formen, som understreven haade af Kongen og samtlige Ministre, fremtræder som lovlig, er den dog uden mindste Lovlig Betydning. Den er ulovlig som stridende mod Grundloven, navnlig dens §§ 25 og 49. Spørvidt § 25, som Regjeringen klynger sig saa fast til, kunde under Forhold, over hvilke hverken Folket eller Regjeringen var Herre, hjemle Kongen (Regjeringen) Ret til at give Finantsbevillinger, kan være meget omtvivlet; men utvivlsomt forekommer det mig at være, at den nævnte Paragraf er aldeles uanvendelig under Forhold, som fremkaldes af Regjeringen selv, det være sig ved dens foretagne Handlinger eller ved Undladelse af Handlinger, som den burde have foretaget.

Sidstnævnte Slags Forhold var tilstede, da Ministeriet gjorde sin foran af Flertallet paa-beraapte allerunderdanigste Indstilling af 10de April 1877 til Kongen, hvilken Indstilling selv bærer Vidnesbyrdet derom. Regjeringen vidste, at der var en midlertidig Finantslov, som kun gjaldt til den 15de April 1877, og naar den kunde skjønne, at en ordinær Finantslov ikke kunde være vedtagen inden nævnte Tidsfrist's Udløb, burde den i Medfør af Grundloven itide have sørget for den midlertidige Finantslovs Forlængelse, men istedet derfor hindrede den Saadant ved at foranstalte Rigsdagen sluttet den 4de April 1877.

I den formeldte Indstilling findes iøvrigt efter min Opfattelse en hel Del vrang og misvisende Fremførelser, men som her ikke kan være Stedet at inoebegaa. Kun skal jeg ikke sly aabent at udtale, at jeg ikke kan skjønne rettere — og deri veed jeg mig i fuld Samstemning med det sandhedselkende og grundlovstro danske Folk — end, at Regjeringen ved Udstedelsen af den provisoriske Lov af 12te April 1877 har foretaget en grundlovsfridig Handling, og naar og hvor saadanne Handlinger mødes, skulle de vises tilbage, og saadan Tilbagevisning skal nok lykkes, naar den bæres af det danske Folks Kjærlighed til Grundloven.

De midlertidige Finantslove af 8de November og 20de December 1877 saavel som Lov om Tillægsbevilling for Finantsaaret 1877—78 af 30te Marts 1878 slutte sig efter deres Indhold ikke til den foreløbige Lov af 12te April 1877, hvilket de saameget mindre kunne, som sidstnævnte Lovs Overgang til 2den Behandling blev negtet i Folkethinget den 7de November 1877 med 73 Stemmer mod 27.